

**Rekisteritutkimuksen tukikeskus
Informationscenter för registerforskning
Finnish Information Centre for Register Research**

Toimintasuunnitelma 2011

Toimintasuunnitelma on hyväksytty Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokouksessa
31.3.2011

REKISTERITUTKIMUKSEN TUKIKESKUS

Rekisteritutkimuksen tukikeskus (ReTki) perustettiin vuonna 2003 edistämään rekisterien tutkimuskäyttöä erityisesti sosiaali- ja terveystieteissä. Toiminta käynnistyi Suomen Akatemian myöntämällä perustamisvaiheen rahoituksella. Vuoden 2006 alusta Kansaneläkelaitos, Kansanterveyslaitos (2006 - 2008), Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus (2006 - 2008), Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2009 -) ja Työterveyslaitos ovat rahoittaneet keskuksen perustoiminnan pohjautuen sopimukseen ”Sopimus Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen jatkorahoittamisesta ja yhteistoiminnasta” (Stakes-diaarinro 669/502/2005). Laitokset rahoittavat tukikeskuksen toimintaa yhteensä korkeintaan 200 000 eurolla vuosittain.

ReTki toimi vuosina 2003 – 2008 Stakesissa Stakestieto-tulosalueella. Kansanterveyslaitos ja Stakes yhdistyivät 1.1.2009 Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseksi (THL). Vuodet 2009 – 2010 ReTki toimi THL:n Tieto-osastossa. Vuoden 2011 alusta ReTki siirrettiin hallinnollisesti Tieto-osaston Palvelujen tietovarannot -yksikköön.

Opetusministeriön vuonna 2008 teettämässä tutkimusinfrastruktuurikartoituksessa ReTki luokiteltiin merkittäväksi kansallisen tason tutkimusinfrastruktuuriksi.

Tukikeskuksen tavoite

ReTkin tavoitteena on edistää kansallisten rekisterien tutkimuskäyttöä erityisesti terveys- ja sosiaalitieteissä

- tukemalla rekisteriaineistoihin perustuvan tutkimuksen suunnittelua ja toteutusta
- parantamalla tutkijoiden rekisteriaineistojen käytön valmiuksia
- lisäämällä eri rekisteripitäjien välistä yhteistyötä
- parantamalla rekisteriaineistojen käyttöön liittyviä menettelytapoja
- tukemalla tietosuojakysymysten ja eettisten näkökohtien huomioon ottamista rekisteriaineistoja käytettäessä.

Henkilöstö

Vuonna 2011 ReTkin vakituiseen henkilöstöön kuuluvat päällikkö ja erikoissuunnittelija. Vakituinen erikoissuunnittelija on virkavapaalla 10.1. – 28.2.2011, jona aikana hän työskentelee opetusministeriön rahoittamassa etäkäyttöhankkeessa. Hänen virkavapautensa ajan tehtävää hoitaa 22.3.2010 aloittanut erikoissuunnittelijan sijainen. Loppuvuodesta 2010 aloittaneen tutkimusapulaisen työsuhde jatkuu 30.4.2011 asti. Lisäksi ReTkiin palkataan kolmeksi kuukaudeksi yliopiston osittain rahoittama harjoittelija.

Etäkäyttöhankkeessa työskentelevä erikoissuunnittelija työskentelee ReTkissä, mutta hän on työsuhteessa CSC:hen, jonka kautta OPM:n rahoitus CSC:n ja ReTkin yhteiselle etäkäytön valmisteluhankkeelle kulkee.

Johtoryhmä

ReTkin toimintaa seuraa ja ohjaa johtoryhmä, joka myös tekee strategiset päätökset. Johtoryhmän nimittää THL:n pääjohtaja.

Johtoryhmään kuuluvat vuoden 2011 alussa seuraavat henkilöt:

Kansaneläkelaitos	Ulla Hämäläinen Hennamari Mikkola	jäsen varajäsen
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos	Markku Heliövaara Pasi Moisio	jäsen varajäsen
	Päivi Hämäläinen Jaason Haapakoski	jäsen varajäsen
Työterveyslaitos	Päivi Leino-Arjas Johanna Seppänen	jäsen varajäsen

Lisäksi johtoryhmän aikaisempi pitkäaikainen jäsen, Hilikka Riihimäki, osallistuu johtoryhmän kokouksiin johtoryhmän kutsumana pysyvänä asiantuntijajäsenenä. ReTkin johtosäännön mukaisesti johtoryhmän puheenjohtajuus kiertää laitokselta toiselle vuosittain.

Johtosääntö

Johtoryhmän hyväksymään johtosääntöön (2521/001/2007) on kirjattu ReTkin perussopimusta (669/502/2005) tarkentavia toimintaperiaatteita.

Toiminnan painopisteet 2011

1 Yleistä

ReTki pyrkii toiminnassaan toteuttamaan sille asetettuja perustehtäviä mahdollisimman hyvin. Tiedon jakamista, neuvontaa ja koulutusta sisältyy toimintaan paljon aikaisempien vuosien tapaan. Pienten henkilöresurssien takia keskeinen toimintaväline on internet-portaali, jonne kootaan mm. tietoa rekistereistä, rekisteritutkimuksesta ja lupa-asioista. Vuoden 2011 aikana THL:n julkaisujärjestelmä toivottavasti valmistuu ja sivusto voidaan siirtää sinne sitä samalla kehittäen. Edellisten vuosien tavoin rekisterien käytön edistäminen sosiaali- ja yhteiskuntatieteissä pysyy toiminnan erityistavoitteena.

Verkostoitumisessa ReTkin ja rekisterinpitäjien välistä kanssakäymistä jatketaan ja pyritään edelleen vahvistamaan. Tämä yhteistyö on osoittautunut molempia osapuolia hyödyttäväksi. Tähän yhteistyöhön liittyy myös yhteistyö tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa. Yhteyksien luominen yliopistojen menetelmäopettajiin koetaan ReTkissä tärkeäksi, mutta käytännön saavutukset ovat toistaiseksi jääneet vaatimattomiksi. Tämän yhteistyön perustaa yritetään luoda vuoden 2011 aikana uuden toimintamallin kautta. Yhteistyösuhteiden rakentaminen sairaanhoitopiirien eettisiin toimikuntiin on myös mukana vuoden 2011 toiminnassa.

Vuonna 2011 jatketaan panostusta rekisteritutkimuksen yleisten edellytysten parantamiseen, josta on tullut keskeinen osa Retkin toimintaa parin edellisen vuoden aikana. Päähankkeena on rekisterien etäkäytön edistäminen. Alkuvuodesta toiminta painottuu erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittamaan etäkäytön valmisteluhankkeeseen (MIDRAS-hanke) ja valtiovarainministeriön (VM) asettaman MIDRAS-hankkeen ja Tilastokeskuksen etäkäyttöjärjestelmien yhteiskehittämistä valmistelevan työryhmän (TURE-työryhmä) työhön. Loppuvuoden toiminnan suuntautuminen arvioidaan TURE-työryhmän ehdotusten pohjalta sitä mukaa, kun ehdotukset valmistuvat. Toisena tärkeänä rekisteritutkimuksen edellytyksiä parantavana kansallisena hankkeena on meneillään tilastolain uudistamiseen tähtäävä työ, jota tehdään VM-johtoisessa työryhmässä. Työryhmän työskentelyaika on 31.12.2011 asti. ReTki ei ole edustettuna työryhmässä mutta pyrkii aktiivisesti tuomaan näkemyksiään esiin ryhmän jäsenten ja muiden sidosryhmien kautta.

Yleinen ilmapiiri on nyt suotuisa julkishallinnon tietojen tutkimuskäytön edistämiseksi. Tähän liittyvä Tutkimuksen tietoaineistot - hanke jättää suosituksensa OKM:lle alkuvuodesta, ja VM ja liikenne- ja viestintäministeriö ovat viime vuonna asettaneet useampia työryhmiä, joiden tavoitteisiin liittyy julkishallinnon tiedon saatavuuden ja käytettävyyden parantaminen. Lisäksi Valt IT:n yleiset linjaukset ja toimet eri viranomaisten tietojen käytettävyyden parantamiseen edesauttavat järkevien kansallisten ratkaisujen toteuttamista.

2 Rekisteritutkimuksen yleisten edellytysten parantaminen

Opetusministeriö myönsi vuonna 2009 rahoitusta CSC:n ja ReTki:n ehdottamalle rekisteritiedon etäkäytön valmisteluhankkeelle (MIDRAS-hanke). Hanke päättyi alkuvuodesta 2011, loppuraportti tulee jättää OKM:lle viimeistään huhtikuun lopussa. CSC ja ReTki ovat toteuttaneet hanketta yhdessä kuitenkin niin, että hankerahoitus on kulkenut kokonaan CSC:n kautta. ReTkin vakituinen erikoissuunnittelija on työskennellyt projektissa päätoimisesti helmikuun

2010 alusta lähtien ja jatkaa helmikuun 2011 loppuun asti. Alkuvuoden 2011 projekti vie paljon myös päällikön työaika. MIDRAS-hankkeen rinnalla on työskennellyt Valtiovarainministeriön 31.5.2010 asettama työryhmä, jonka tehtävänä on valmistella MIDRAS-hankkeen ja Tilastokeskuksen etäkäyttäjärjestelmien yhteiskehittämistä (VM069:00/2010). ReTki ja CSC ovat keskeisiä toimijoita tässä työryhmässä ja siinä valmistellaan paitsi yhteisesti hyväksyttävää kansallisen etäkäyttäjärjestelmän toimintamallia myös järjestelmän rahoitus- ja hallintomallia. Tämän ns. TURE- työryhmän toimintakausi jatkuu 30.6.2011 asti. ReTkin loppuvuoden toiminnan suuntautuminen etäkäyttöhankeasiassa voidaan arvioida vasta TURE-työryhmän ehdotusten pohjalta. Toiminnassa varaudutaan kuitenkin resurssimaan työaika jatkotyöhön tarvittaessa runsaastikin loppuvuoden aikana.

Lainsäädännön puolella pahimpana rekisteritutkimuksen pullonkaulana on tilastolaki, joka sallii lain alaisten yksilöaineistojen käytön tutkimukseen (paria pientä poikkeusta lukuun ottamatta) vain anonymisoituina. Tilastolain uudistamiseksi asetettiin vuoden 2010 syksyllä työryhmä, jonka tehtävänä on muiden tavoitteiden ohessa tehdä ehdotus siitä, miten kansallista tilastolakia yhdenmukaistetaan vuonna 2009 voimaan tulleen EU-tilastoasetuksen (EY 223/2009) kanssa (VM068:00/2010) ja miten tilastoaineistojen saatavuutta tutkimukseen voitaisiin parantaa. Rekisteritutkimuksen edellytykset Suomessa paranisivat ratkaisevasti, jos kansallisen tilastolain 13 § muutettaisiin EU-asetuksen 23 artiklan mukaiseksi eli sallittaisiin tilastolain alaisten tietojen käyttäminen tutkimukseen muodossa, josta vain suorat tunnistet on poistettu, mutta välillistä tunnistamista ei tarvitsisi estää. ReTki ei onnistunut saamaan edustajaa tilastolain uudistamista valmistelevaan työryhmään, mutta työryhmän toimintaa seurataan ja tarvittaessa pyritään vaikuttamaan eri kanavia käyttäen toivottavan lopputuloksen aikaansaamiseksi. Toinen rekisteritutkimusta sivuva lakiuudistus on käynnistymässä STM:ssä, jossa ryhdytään valmistelemaan THL:n rekistereitä koskevan lainsäädännön uudistamista. Myös tätä työtä seurataan rekisteritutkimuksen edun näkökulmasta ja tarvittaessa vaikutetaan asiaan.

Johtosäännön mukaan ReTki järjestää rekisteritutkimuksen *neuvottelupäivän* vähintään joka toinen vuosi. Ensimmäinen neuvottelupäivä järjestettiin joulukuussa 2007; vuodelle 2009 kaavailtu neuvottelupäivä toteutui vuoden 2010 alussa. Neuvottelupäivään kutsutaan ReTkin toiminnan kannalta keskeisten yhteistyötahojen edustajia. Neuvottelupäivien tarkoituksena on parantaa rekisteritutkimustahojen verkostoitumista, helpottaa aiheeseen liittyvän tiedon ja kokemusten vaihtoa ja olla avuksi ReTkin toiminnan kehittämisessä. Vuoden 2011 neuvottelupäivä järjestetään marras–joulukuussa. Neuvottelupäivän alustavaksi aiheeksi on suunniteltu ”Rekisteritietojen hyödyntäminen viranomaisten päätöksentekoa tukevassa tutkimuksessa”. Neuvottelupäivillä on tarkoitus käsitellä mm. mahdollisuuksia kehittää verkkotilastoja ja niiden yhteentoimivuutta niin, että ne palvelisivat päätöksentekoa tukevaa tutkimusta nykyistä paremmin. Tilaisuudessa myös esitellään MIDRAS- ja TURE-ryhmien ehdotukset rekisterien etäkäyttäjärjestelmästä ja tuodaan esiin mahdollisuudet liittää järjestelmään viranomaiskäyttöliittymä, samaan tapaan kuin Ruotsin MONA-järjestelmässä.

ReTkin tietoon on tullut, että rekisteritutkimukselle on vaikeaa saada rahoitusta tietyiltä tahoilta (esimerkiksi Suomen Akatemialta tai Työsuojelurahastolta). Asiantilan parantamiseksi ReTki järjestää syksyllä 2011 erityisesti tutkimusta rahoittaville organisaatioille suunnatun seminaarin, jossa tuodaan esiin rekisteritutkimuksen tieteellinen luonne ja merkitys. ReTkillä on omaa taustamateriaalia, jolla tieteellisyyttä voidaan osoittaa. Muiksi tilaisuuden esiintyjiksi on alustavasti kaavailtu rekisteritutkijoita ja rahoittajatahojen edustajia.

Päällikkö ja erikoissuunnittelija osallistuvat aktiivisesti rekisteritutkimukseen liittyviin kokouksiin ja seminaareihin sekä mahdollisesti myös julkiseen keskusteluun lehdissä ja muissa tiedotusvälineissä. ReTKi seuraa ministeriöiden lainvalmistelutyötä – edellä kuvattuja erityiskohteita laajemmin - ja toimii tarvittaessa aktiivisesti valmistelevien työryhmien suuntaan: tarjoutuu työryhmiin kuultavaksi ja ottaa kantaa lakeja valmistelevien työryhmien raportteihin ja lakien toimeenpanosuunnitelmiin. Kaiken kaikkiaan meneillään on paljon kansallista toimintaa, jolla on vaikutusta rekisteritutkimuksen edellytyksiin. ReTKin henkilöstö seuraa tätä toimintaa ja hakee aktiivisesti vaikutusmahdollisuuksia.

ReTKin toiminnan painopiste vuonna 2011 on tässä jaksossa kuvatuissa suurissa kansallisissa hankkeissa (erityisesti etäkäytön edistäminen). Tämä voi tarkoittaa sitä, että toimintasuunnitelman muiden tavoitteiden toteuttamisesta joudutaan jossain määrin tinkimään.

3 Henkilökohtainen neuvonta ja opastus

Tutkijoiden henkilökohtainen neuvonta ja opastus puhelimesta, sähköpostitse ja sovitussa palaverissa on tärkeä osa ReTKin perustoimintaa. Yhteydenotot ovat tässä toiminnassa tutkijalähtöisiä. Tiedotuksella ja nettisivuston rakennemuutoksilla pyrimme lisäämään tällaisen palvelun tunnettuutta.

4 Verkkosivut ja verkkokoulu

Verkkosivusto, joka toimii THL:n palvelimella osoitteessa www.rekisteritutkimus.fi, on keskeinen osa ReTKin toimintaa ja sitä kehitetään jatkuvasti.

Verkkosivustolle kerätään mm. tietoja kansallisista rekistereistä ja niiden sisällöistä, rekisteritutkimuksen toteuttamisesta sekä lupamenettelyistä. Sivusto on ReTKin tärkein tiedotuskanava ja siellä tiedotetaan ReTKin ja muiden tahojen järjestämistä koulutustilaisuuksista ja seminaareista. Sivustolle on myös kerätty ReTKin toiminnan aikana järjestettyjen seminaarien esitykset. Vuoden 2011 loppupuolella korkeakouluharjoittelijoiden keräämät rekistereihin liittyvät historialliset dokumentit on tarkoitus saattaa ReTKin verkkosivujen kautta tutkijoiden käyttöön.

Verkkosivusto siirretään uusille THL:n verkkosivuille, kun uusi julkaisujärjestelmä valmistuu. Samalla sivustoa pyritään edelleen kehittämään ottaen huomioon käyttäjäkyselyssä 2009 saatu palaute.

Rekisteritutkimuksen verkkokoulu on ollut tekeillä useamman vuoden. Sen loppuunsaattaminen on ollut mutkikasta monista syistä. Vuonna 2009 verkkokoulu saatiin vihdoinkin julkaisuvalmiiksi ja se oli tarkoitus julkaista THL:n uudessa julkaisujärjestelmässä. Julkistaminen on kuitenkin jäänyt julkaisujärjestelmän käyttöönoton viivästymisen takia. Verkkokoulun julkaisua ei voi enää pitkittää, joten sen julkaisu on tarkoitus toteuttaa tavalla tai toisella vuoden 2011 aikana, riippumatta THL:n julkaisujärjestelmän aikatauluista.

5 Seminaarit ja koulutus

Tutkijoille ja opiskelijoille suunnatut seminaarit ja koulutustapahtumat kuuluvat keskeisesti ReTkin toimintaan. ReTki järjestää omia tilaisuuksia yksin ja yhteistyönä muiden kanssa. ReTkiin tulee myös esitelmä- ja koulutuspyyntöjä tasaiseen tahtiin. Nämä pyynnöt toteutetaan yleensä aina; vain ajankohtia joudutaan sovittelemaan.

Vuodelle 2011 on suunniteltu seuraavat yksin tai yhteistyönä järjestettävät seminaari- ja koulutustapahtumat:

I *Register- based research in Nordic Countries – practices and possibilities*

- toimintamallit eri pohjoismaissa
- pohjoismaalaisten tutkijoiden puheenvuorot
- pohjoismaisen yhteistyön mahdollisuudet
- MIDRAS- hankkeen lopputulosten esittely

Seminaarissa suomalaisten tutkijoiden ja rekisterinpitäjien on mahdollista tutustua muiden Pohjoismaiden rekisteritutkimuskäytäntöihin sekä MIDRAS-suunnitelmiin.

Järjestäjät ReTki ja MIDRAS- hanke
Ajankohta 5.4.2011, Helsinki

II. *"Kyselykaksituntinen": Rekisteritutkimuksen luvat ja tietosuoja V*

Muoto: 1 – 2 alustusta ja kyselytuntimuotoinen loppuosa (2 tuntia)
Kyselyosiossa eri rekisterien lupaviranomaiset ja tietosuojavaltuutettu vastaamassa yleisön ja ReTkin kysymyksiin

- vuosittainen tapahtuma, joka toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2007
- palvelee tutkijoita ja on hyödyllinen myös eri rekisterinpitäjien keskinäisen tapaamisen foorumina

Ajankohta: syksy

III. *Erilaiset aineistot ihmistieteissä – esimerkkinä ympäristötutkimus*

- vuosittainen yhteisseminaari FSD:n kanssa
- alustavasti kaavailtu pidettäväksi Oulussa
- kolmas järjestäjäosapuoli mahdollisesti Oulun yliopisto tai Tilastokeskus
- yhtenä aiheena henkilötietojen linkitys paikkatietoihin

Ajankohta: syys- lokakuu

Lisäksi erikoissuunnittelija ja päällikkö kouluttavat ja esitelmöivät erilaisissa muiden organisaatioiden järjestämissä tilaisuuksissa ja osallistuvat tilaisuuksien organisointiin mm. seuraavasti:

- Rekisteritutkimuksen esittelyä, Akateeminen terveyskeskus -tutkijakoulu, huhtikuu 2011

- Esitys rekisterien käytöstä lääketieteellisessä tutkimuksessa, TUKIJAn järjestämä alueellisten eettisten toimikuntien neuvottelupäivä, 28.3.2011
- Osallistuminen ja mahdollisesti esitys, Pohjoismainen epidemiologian ja rekisteritutkimuksen konferenssi, NordicEpi 2011, Reykjavik, 15 – 16.6.2011
- Luento ja osallistuminen tilaisuuksien suunnitteluun, Duodecimin ja kliinisen tutkijakoulun järjestämä rekisteritutkimuspäivä, erikseen Helsingissä ja Oulussa, loppukevät tai syksy 2011
- Rekisteritutkimustyöryhmän organisointi ja esityksiä työryhmässä, Metodifestivaalit, Tampere 30 – 31.8.2011
- Rekisteritutkimustyöryhmän organisointi, European Regional Conference on Child Abuse and Neglect, Tampere 17 – 21.9.2011

Uutena avauksena yliopistojen suuntaan on suunnitteilla yhteiskuntatieteiden maisteriopintovaiheeseen tarjottava kurssi, jossa tutustutettaisiin opiskelijoita erilaisiin aineistoihin. Kurssi olisi tarkoitus järjestää yhteistyössä muuntotyypisiä aineistoja edustavien tahojen kanssa. FSD:n kanssa kurssista on jo alustavasti keskusteltu. Tilastokeskusta on suunniteltu toiseksi yhteistyökumppaniksi. Kurssia tarjotaan ensiksi Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan menetelmäpooliin; myöhemmin se voisi esimerkiksi kiertää vuosittain eri yliopistoissa. Kurssin suunnittelu ajoittuu vuodelle 2011, mutta se järjestettäisiin ensimmäisen kerran kevätlukukaudella 2012.

Seminaarien ja koulutuksen aihepiirejä ja toteuttamismahdollisuuksia arvioidaan uudelleen pitkin vuotta. Toteuttamismahdollisuudet riippuvat paljolti siitä, miten työaikaresursseja (2,5 htv) riittää seminaarijärjestelyihin. Priorisoinneista keskustellaan johtoryhmän kokouksissa.

6 Verkostot

Kotimaa

Rekisteriviranomaisten verkostoitumisen edistämiseksi ruvettiin vuonna 2008 järjestämään viranomaisille tapaamistilaisuuksia. Näitä jatketaan vuonna 2011 järjestämällä kaksi tilaisuutta, jotka samalla edesauttavat ReTkin päätehtävien toteutumista:

Rekisteriviranomaisten verkostokokoukset, 2 tilaisuutta

- verkostokokous on rekisteriviranomaisille tarkoitettu tilaisuus, jonka tarkoituksena on keskinäisen verkostoitumisen parantaminen ja ReTkin tunnetuksi tekeminen rekisteriviranomaisten keskuudessa sekä ReTkin ja viranomaisten välisestä työnjaosta keskusteleminen
- toteutettiin ensimmäisen kerran 2008, kokemukset hyviä
- vuoden 2010 syksyn kokouksessa sovittiin, että kevään 2011 kokoukseen ReTki laatii tarkistuslistan asioista, jotka tulee huomioida suostumusasiakirjassa yhdistettäessä rekisteritietoja muihin aineistoihin

Ajankohdat: kevät ja syksy

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaista yhteistyötä syvennetään seuraamalla varsinkin Ruotsin ja Tanskan etäkäytön ratkaisuja ja tuloksia. Tätä tehdään yhteistyössä OKM:n rahoittaman etäkäytön valmisteluhankkeen kanssa, erityisesti järjestämällä pohjoismainen seminaari "*Seminar on Register-based research in Nordic Countries – practices and possibilities*" (ks. kohta 5). Etäkäyttöhankkeessa tehdään yhteistyötä lisäksi erityisesti Ruotsin Data Infrastructure Committee (DISC) kanssa selvittäen mahdollisuuksia pohjoismaiseen rekisteritutkimukseen.

Kesäkuun puolivälissä osallistutaan seminaariin *Nordic Population-based Registries: Strengths and opportunities for collaborative research and co-ordinated infrastructure* (NordicEpi 2011, The 5th Nordic Meeting in Epidemiology and Register-based Health Research) Reykjavikissa. Seminaarissa on tieteellisten sessioiden lisäksi työpaja aiheesta *How to improve Nordic Registry Data Collaboration*.

Muu kansainvälinen toiminta

Seurataan aloja e-science, e-infrastructure ja e-health (ml. konferenssitoiminta) internetin avulla. Seurataan myös Eurostatin organisoimaa toimintaa kansallisten tilastovirastojen tutkimusorientaation kehittämiseksi [EPROS (European Plan of Research in Official Statistics), NTTS (New Techniques and Technologies for Statistics), ETK (Exchange of Technology and Know-how)] sekä OECD:n, Eurostatin ja kansallisten tilastoviranomaisten mikrodatan etäkäyttöön liittyvää yhteistyötä (International Working Group on Remote Access to Microdata). Lisäksi seurataan EU-hankkeen Data without boundaries mikroaineistojen käyttöä koskevan työpaketin toteuttamista; FSD on hankkeessa mukana Suomen edustajana.

Varaudutaan osallistumaan muutama oman toiminnan kannalta keskeiseen kansainväliseen konferenssiin.

7 Tutkimus

ReTki seuraa rekisteritutkimusta ja nostaa esiin (verkkosivuilla, seminaareissa ym.) uusia, kiinnostavia ja innovatiivisia hankkeita ja niiden tuloksia. Nykyresursseilla ReTkin mahdollisuudet tehdä omaa tutkimustyötä ovat vähäiset. Resurssien mukaan haetaan kuitenkin tilaisuuksia ja mahdollisuuksia osallistua yhteistyökumppanina tutkimushankkeisiin, erityisesti innovatiivisiin uusiin näköaloja avaaviin rekisteritutkimuksiin. ReTki on pienellä panoksella mukana parissa rahoittajalaitostensa rekisteritutkimushankkeessa (THL, TTL). Lisäksi päällikkö osallistuu tilastollisena asiantuntijana pienimuotoisesti aikaisempien yhteistyökumppaniensa tutkimustoimintaan.

Yksi mahdollinen tapa edesauttaa rekisteritutkimuksia on myös tutkimusten ohjausryhmiin "hakeutuminen". ReTkin henkilöstö seuraa tällaisiakin mahdollisuuksia.

8 Muu toiminta

ReTkin tunnettuuden lisääminen

ReTkin tunnettuutta edistetään osallistamalla tilaisuuksiin ja tapahtumiin, joissa potentiaaliset rekisterien tutkimuskäyttäjät vierailevat, ja toimimalla aktiivisesti eri tahojen suuntaan rekisteritutkimusta sivuavissa asioissa. ReTkin tunnettuutta lisää myös toiminta rekisteritutkimuksen edellytysten parantamiseksi (ks. kohta 2).

Rekisteriaineistojen dokumentointi –projekti

Monien – jollei peräti useimpien – rekisterien dokumentointi, erityisesti toiminnan aikana tapahtuneiden muutosten osalta, on puutteellista. Rekisterien tutkimuskäytön kannalta on kuitenkin tärkeää, että on käytettävissä luotettavaa kirjallisessa ja/tai sähköisessä muodossa olevaa tietoa rekisterien sisällöstä mahdollisuuksien mukaan koko rekisterin toiminnan ajalta. ReTki ryhtyi kartoittamaan olemassa olevaa dokumentaatiota vuonna 2007 palkkaamalla työhön yliopistoharjoittelijan kolmeksi kuukaudeksi. Työtä on jatkettu vuosina 2008, 2009 ja 2010 harjoittelijatyönä. Samaan tarkoitukseen palkataan vuonna 2011 harjoittelija 3 – 4 kuukaudeksi. Lisäksi tutkimusavustaja ja erikoissuunnittelijan sijainen osallistuvat rekisterien dokumentaatioon. Tarkistettua dokumentaatiota ruvetaan viemään verkkosivuille loppuvuoden aikana, jos työvoimaresurssit riittävät.

9 ReTkin arvioinnin jatkotoimet ja toiminnan kehittäminen

ReTkin perussopimuksen mukaan ReTkin toiminta arvioidaan viiden vuoden välein. Ensimmäinen arviointi toteutettiin vuonna 2010. Arvioinnin pohjalta THL pyysi vuoden 2010 lopulla muilta rahoittajaorganisaatioilta ja Tilastokeskukselta kannanottoa ReTkin tulevan toiminnan suunnasta ja laajuudesta. Kesäkuuhun 2011 mennessä rahoittajaosapuolet sopivat tulevan toiminnan rahoittamisesta ja organisoinnista. ReTkin toiminta jatkuu vuoden 2011 aiemman sopimuksen mukaisesti.

ReTkin pitemmän aikavälin tulevaisuuden kannalta merkityksellistä on se, millaista etäkäyttöjärjestelmää ja sen hallinto- ja rahoitusmallia TURE-työryhmä ehdottaa ja miten ehdotus otetaan valtionhallinnossa vastaan. Jos etäkäyttöjärjestelmää ryhdytään toteuttamaan, seurauksena on olennaisia muutoksia rekisteritutkimuksen toimintaympäristöön ja toimintatapoihin. Samalla myös rekisteritutkimuksen tutkijapalveluiden tarve ja luonne muuttuvat olennaisesti, eikä nykytyyppinen ReTkikään enää erillisenä toimijana ehkä ole tarkoituksenmukainen. Luontevimmin tutkimuksen tukipalvelut sijoittuisivat etäkäyttöjärjestelmän yhteyteen. ReTkin toiminnan pitemmän aikavälin suunnittelussa joudutaankin etenemään vaiheittain. Kun nähdään, mihin valtakunnalliset etäkäyttöjärjestelmää koskevat suunnitelmat johtavat, voidaan tarkemmin arvioida myös ReTkin tulevaisuutta ja erillisen rahoituksen tarvetta.

Budjetti 2011

Käytettävissä on sopimuksen mukaisesti 200 000 euroa, josta vakiintuneen käytännön mukaan 170 000 euroa rahana. Kulut jakaantuvat henkilöstökuluihin (156 700), muihin kuluihin (13 300) ja yleiskustannuksiin (30 000).

Yleiskustannukset ovat koko budjetista 15 %, henkilöstökuluista 19,1 %.

Kohde	Euroa
<i>PALKAT (sivukuluineen)</i>	<i>156 700</i>
Päällikkö	82 600
Erikoissuunnittelija	60 800
Tutkimusavustaja (4 kk)	10 600
Harjoittelija (2 kk:n palkka)	2 700
<i>MUUT KULUT</i>	<i>13 300</i>
Kokouskulut, jory	500
Seminaarit, järjestelyt	2 600
Neuvottelupäivä	2 200
Matkakulut, osallistumismaksut	5 500
Laitteet, ohjelmistot	1 000
Muut kulut (puhelin, push mail ym, 3G)	1 500
Yhteensä	170 000

<i>Laskennallinen vuokra- ja hallinto</i>	<i>30 000</i>
YHTEENSÄ	200 000